

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

(на матеріалах Асоціація «Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine)», м. Київ)

Студента 4 курсу, 13
групи, факультету
міжнародної торгівлі і
права

спеціальності 292
«Міжнародні економічні
відносини» спеціалізації
«Міжнародний бізнес»

Науковий керівник
кандидат економічних
наук, доцент

Гарант освітньої програми
кандидат економічних
наук, доцент

_____ *підпис*

_____ *підпис*

_____ *підпис*

Сапожнікова Гліба
Дмитровича

Гринюк Наталія
Анатоліївна

Лежешко Вікторія
Генадійівна

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права

Кафедра світової економіки

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Спеціалізація «Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри Дугінець Г. В.

«___» _____ 20__ р

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві

Сапожнікова Гліба Дмитровича

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Інвестиційна політика підприємства-суб`єкта міжнародного бізнесу (за матеріалами ICC Ukraine)

Затверджена наказом ректора від «___» _____ 2022 р. №___

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту)

26.05.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту) – вивчення особливостей інвестиційної політики підприємства – суб`єкта міжнародного бізнесу.

Об`єкт дослідження – значення інвестиційної політики підприємства на міжнародній арені.

Предмет дослідження – теоретико методичні та практичні аспекти здійснення інвестиційної політики підприємства в контексті міжнародного бізнесу

4. Перелік графічного матеріалу – 10

Рисунків – 5, таблиць – 5

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

Вступ

Розділ 1. Загальна характеристика інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

1.1. Сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

1.2. Сприяння Українського національного комітету Міжнародної торгової палати інвестиціям в Україну

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз поточного стану та шляхів удосконалення інвестиційної політики підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу

2.1. Поточний стан інвестиційної політики підприємств — суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні

2.2. Пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine) на зовнішніх ринках

Висновки до розділу 2

Висновки та пропозиції

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.12.2021	
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 31.01.2022	
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 30.04.2022	
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 10.05.2022	
5	Подача готової ВКР науковому керівнику	до 20.05.2022	
6	Подача готової ВКР на кафедрі	до 30.05.2022	
7	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05.– 17.06.2022)	
8	Захист ВКР	за графіком (20.06 – 30.06.2022)	

8. Дата видачі завдання «___» _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Гринюк Н. А. _____

(підпис)

10. Керівник освітньої програми

Лежешькова В. Г. _____

(підпис)

11. Завдання прийняв до виконання студент

Сапожніков Г. Д. _____

(підпис)

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Випускна кваліфікаційна робота студента Сапожнікова Г.Д. виконана згідно затвердженого плану. Під час виконання випускної кваліфікаційної роботи студент Сапожніков Г.Д. показав певний рівень теоретичних знань з питань інвестиційної політики підприємства – суб'єкта міжнародного бізнесу. В цілому випускна кваліфікаційна робота студента Сапожнікова Г.Д. відповідає вимогам до робіт такого виду і може бути рекомендованою до захисту.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Гринюк Н. А. _____

(підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Сапожнікова Г. Д. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник освітньої програми

Лежеп'юкова В. Г. _____

(підпис)

Завідувач кафедри

Дугінець Г. В. _____

(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

АНОТАЦІЯ

Сапожніков Гліб Дмитрович. «Інвестиційна політика підприємства – суб'єкта міжнародного бізнесу» (на матеріалах ICC Ukraine м. Київ). Випускна кваліфікаційна робота присвячена актуальній темі інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Зроблено аналіз поточного стану інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні та сказано, що стратегічною ціллю є залучення міжнародних інвестицій для забезпечення національних інтересів та правильний їх розподіл. Перелічено головні причини неефективної інвестиційної політики в Україні та названо пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Охарактеризовано найбільш вагомні проєкти, що були реалізовані за допомогою Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Оцінено перспективи розвитку досліджуваної структури для успішного розвитку економіки України на міжнародній арені.

Ключові слова: Інвестиційна політика, Міжнародна торгова палата, міжнародна торгівля, міжнародні інвестиції в Україну, міжнародна економічна діяльність, інвестиції, інвестиційна привабливість.

ANNOTATION

Sapozhnikov Glib Dmytrovych. "Investment policy of the enterprise - the subject of international business" (on the materials of ICC Ukraine, Kyiv). The final qualifying work is devoted to the current topic of investment policy of the enterprise-subject of international business.

An analysis of the current state of investment policy of enterprises as international business entities in Ukraine is made and it is said that the strategic goal is to attract international investment to ensure national interests and their proper distribution. The main reasons for ineffective investment policy in Ukraine are listed and the priorities for the development assistance of investment policy promotion of the Ukrainian National Committee of the International Chamber of Commerce are named. The most significant projects implemented with the help of the Ukrainian National Committee of the International Chamber of Commerce are described. Prospects for the development of the studied structure for the successful development of Ukraine's economy in the international arena are assessed.

Keywords: Investment policy, International Chamber of Commerce, international trade, international investments in Ukraine, international economic activity, investments, investment attractiveness.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	5
1.1 Сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.....	5
1.2 Сприяння Українського національного комітету Міжнародної торгової палати інвестиціям в Україну.....	12
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ ТА ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ- СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	17
2.1 Поточний стан інвестиційної політики підприємств – суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні.....	17
2.2 Пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати (ІСС Ukraine) на зовнішніх ринках	22
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
ДОДАТКИ.....	36

ВСТУП

Актуальність дослідження. Розвиток сучасного підприємства залежить від ефективної інвестиційної політики, яка повинна носити стратегічний характер. Від інвестиційної політики залежить, значною мірою, зростання виробничого потенціалу країни, темпи економічного зростання, збільшення обсягів і якості виробництва матеріальних і духовних благ, розвиток інфраструктури. Інвестиційна політика є вирішальною умовою розвитку соціально-економічних процесів і надає можливість державі безпосередньо впливати на темпи обсягу виробництва, на забезпечення науково-технічного прогресу, на зміну структури суспільного виробництва і вирішення широкого спектру стратегічних завдань

Механізм управління інвестиційною політикою становить систему основних складових, що регулюють процес розробки та реалізації інвестиційних рішень підприємства, що є запорукою сталого розвитку економіки країни [5].

Управління інвестиційною політикою підприємств має цільовий характер, тобто передбачає постановку та досягнення певних цілей; є вагомим засобом підвищення ефективності інвестиційної діяльності в довготерміновій перспективі, її координації та контролю, а також базою для прийняття управлінських рішень на всіх стадіях інвестиційного процесу. Важливим обмеженням, що визначає напрям стратегічного управління інвестиційною політикою, є стадія життєвого циклу, в якій знаходиться підприємство. Кожній стадії життєвого циклу підприємства належить характерний їй рівень інвестиційної активності, напрями і форми інвестиційної діяльності, особливості формування інвестиційних ресурсів.

Аналіз останніх наукових досліджень. Значний внесок у дослідженні проблем інвестиційної привабливості підприємства зробили фахівці з економіки, серед яких: І. А. Бланк, Д. С. Аранчій, О. І. Пилипенко, О. М. Остапенко, О. В. Носова. Значний внесок розроблення проблем інвестиційної політики та управління інвестиціями належить ученим Руденко В. В. [23], Маркевич К. Л. [19], Войнаренко М. П. [9], Шаров О. М. [29], Міщук Є. В. [21], Кривов'язюк І. В. [13], Сімкова Т. О. [26], Юрчишин В. [31].

Метою дослідження є вивчення особливостей інвестиційної політики підприємства – суб'єкта міжнародного бізнесу.

Об'єктом дослідження є значення інвестиційної політики підприємства на міжнародній арені.

Предметом дослідження є теоретико методичні та практичні аспекти здійснення інвестиційної політики підприємства в контексті міжнародного бізнесу

Завдання дослідження можна сформулювати так:

1. Розкрити сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.
2. З'ясувати особливості сприяння Українського національного комітету Міжнародної торгової палати інвестиціям в Україну.
3. Проаналізувати поточний стан інвестиційної політики підприємств-суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні.
4. Розглянути пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати (ІСС Ukraine) на зовнішніх ринках.

Методи дослідження в роботі використані такі: пошуковий по наявній методичній та науковій літературі із аналізом знайденого матеріалу, порівняння, класифікація, з'ясування причинно-наслідкових зв'язків, систематизація, абстрагування та конкретизація, аналіз документації та результатів діяльності дослідників з проблеми проведеного дослідження.

Джерельна база дослідження. Робота ґрунтується на аналізі науково-методичної літератури, методичних посібників, наукових статей, періодичних видань та напрацювань сучасних вчених і дослідників в галузі економіки.

Теоретична та практична цінність роботи полягає в наявності теоретичного матеріалу по дослідженню, відсіяного з-поміж іншого в процесі пошуку інформації по темі, та в систематизації матеріалу напряму дослідження.

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

1.1 Сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

На початку нашого дослідження проведемо характеристику інвестиційної політики підприємства. В якості об'єктів інвестування в діяльність підприємства можуть виступати готівкові кошти, різні види цінних паперів, майнові та немайнові права, рухоме та нерухоме майно, сукупність різних видів знань, що виявляються у формах технічної інформації, досвіду [29].

Серед особливостей інвестиційної політики діяльності підприємства слід виділити наступні: інвестиції в розвиток підприємства є найважливішою формою забезпечення зростання ефективності його господарювання; форми і методи інвестиційної діяльності підприємства меншою мірою залежні від галузевих особливостей підприємства порівняно з виробничою діяльністю; динаміка обсягів інвестиційної діяльності характеризується певною нерівномірністю у визначені відрізки часу; інвестиційна політика діяльності формує окремий самостійний вид грошових надходжень підприємства; з моменту реалізації інвестицій до моменту отримання доданої вартості від їх вкладання існує значний розрив за часом; інвестиційній діяльності властиві значні ризики, які пояснюються фактором невизначеності впливу зовнішнього середовища [1].

Серед основних джерел фінансування інвестиційної політики діяльності підприємства – наявний в розпорядженні прибуток, кошти амортизаційного фонду, позики та оренда майна, бюджетне фінансування, кошти дрібних інвесторів, отримані через акціонування, венчурне та змішане фінансування, краудфандинг тощо [4].

Формою реалізації інвестиційної політики підприємства є формування консервативної інвестиційної програми.

Помірна (компромісна) інвестиційна політика підприємства - варіант політики здійснення інвестиційної діяльності підприємства, спрямованої на вибір таких об'єктів інвестування, за якими рівні прибутковості і ризику найбільшою мірою наближені до середньоринкової. При реалізації цієї політики організація не прагне до максимізації свого інвестиційного доходу і уникає вкладень капіталу у високоризикові об'єкти інвестування, одночасно відкидаючи низькодохідні інвестиційні проекти і фінансові інструменти інвестування. Формою реалізації такої політики є створення помірної інвестиційної програми.

Агресивна інвестиційна політика - варіант політики інвестування здійснюваною організацією, який спрямований на максимізацію поточного доходу від вкладень капіталу в найближчому періоді, по яких рівні прибутковості і ризику значно вище середньоринкових. При здійсненні цієї політики оцінці і обліку рівня інвестиційного ризику і можливостям росту ринкової вартості організації в перспективі відводиться допоміжна роль.

Відповідно, при такій інвестиційній політиці підприємство уникає вкладень капіталу в реальні проекти з великим інвестиційним циклом, в акції з низьким рівнем дивідендів, в облігації з віддаленим періодом погашення і тому подібне. Така політика реалізується шляхом формування агресивної інвестиційної програми.

Чинники, що враховуються при розробці інвестиційної політики підприємства:

- фінансово-економічне положення підприємства;
- стан ринку продукції, що випускається підприємством, обсяг, якість і ціна продукції;
- технічний рівень виробництва, наявність незавершеного будівництва і не встановленого устаткування;
- лізингові умови (можливість отримання устаткування по лізингу);

- наявність у підприємства як власних, так і можливості залучення позикових коштів у формі кредитів і позик, співвідношення власних і позикових засобів;
- умови фінансування інвестицій на ринку капіталу.

Розглянемо основні етапи розробки інвестиційної політики підприємства:

1. На першому етапі визначається необхідність розвитку підприємства і економічно вигідні напрями цього розвитку. Для цього вимагається: оцінити споживчий попит на продукцію, що випускається; виявити очікуваний попит на період реалізації наміченої інвестиційної політики підприємства; порівняти витрати на випуск продукції з діючими ринковими цінами; виявити виробничі можливості підприємства на перспективу; проаналізувати діяльність підприємства за попередній період і виявити невикористані резерви [26].

2. На другому етапі здійснюється розробка інвестиційних проектів для реалізації вибраних напрямів розвитку підприємства.

3. На третьому етапі відбувається остаточний вибір економічно вигідного інвестиційного проекту, що планується до реалізації. Тут вимагається визначити: вартість устаткування, будівельних матеріалів, оренди виробничої площі, доставки готової продукції на ринок збуту; собівартість заданого обсягу виробництва і одиниці продукції, що випускається на новому устаткуванні; постійні і змінні витрати; обсяги інвестиційних ресурсів, що вимагаються; розмір власних і притягнених засобів, необхідних для реалізації проекту; показники ефективності проекту; ризики, генеровані проектом [27].

Стратегічний підхід до формування інвестиційної політики підприємства відіграє значну роль у забезпеченні ефективного розвитку підприємств в контексті сталого розвитку країни. Ця роль полягає в наступному:

- забезпечення механізму реалізації довгострокових загальних і інвестиційних цілей майбутнього економічного і соціального розвитку підприємств в цілому й окремих структурних одиниць;
- можливість реально оцінити інвестиційний потенціал та забезпечити максимальне його використання, можливість активного маневрування інвестиційними ресурсами;
- швидка реалізація нових перспективних інвестиційних спроможностей, що виникають у процесі динамічних змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища [21].

Пріоритетною ціллю інвестиційної політики діяльності є задоволення інтересів учасників найбільш повною мірою, тому якісна характеристика ефективності інвестування полягає в отриманні найбільшого рівня ефективності. Під час управління інвестиційною політикою діяльності підприємства необхідне її розуміння як важливого виду фінансово-господарської діяльності, що являє собою процес вибору, обґрунтування і залучення інвестиційних ресурсів з метою реалізації інвестиційної політики підприємства, спрямованої на збільшення доходів, зростання добробуту власників майна і членів трудового колективу, і сприяє підвищенню економічного потенціалу підприємства, конкурентоспроможності, вирішенню соціальних завдань [17].

Слід зазначити, інвестиційна політика підприємства – це політика підприємства, спрямована на ефективне вкладення капіталу і його повернення з додатковим прибутком [22]. Підприємство залежно від особливостей його функціонування може обирати наступні види інвестиційної політики: консервативна інвестиційна політика; помірна (компромісна) інвестиційна політика; агресивна інвестиційна політика.

Формування інвестиційної політики за окремими аспектами фінансової діяльності підприємства може мати багаторівневий характер. Стратегічний підхід до формування інвестиційної політики відіграє значну роль у забезпеченні

ефективного розвитку підприємств в контексті сталого розвитку країни. Ця роль полягає в наступному [23]:

- забезпечення механізму реалізації довгострокових загальних і інвестиційних цілей майбутнього економічного і соціального розвитку підприємств в цілому й окремих структурних одиниць;
- можливість реально оцінити інвестиційний потенціал та забезпечити максимальне його використання, можливість активного маневрування інвестиційними ресурсами;
- швидка реалізація нових перспективних інвестиційних спроможностей, що виникають у процесі динамічних змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища [33];
- врахування заздалегідь можливих варіацій розвитку неконтрольованих факторів зовнішнього інвестиційного середовища і можливість звести до мінімуму їх негативні наслідки для власної діяльності;
- відбиття порівняльних переваг інвестиційної політики в зіставленні з конкурентами [25];
- забезпечення чіткого взаємозв'язку стратегічного, поточного й оперативного управління інвестиційною діяльністю;
- формування значення основних критеріальних оцінок вибору реальних інвестиційних проєктів і фінансових інструментів інвестування.

Важливим обмеженням, що визначає напрям стратегічного управління інвестиційною політикою, є стадія життєвого циклу, в якій знаходиться підприємство. Кожній стадії життєвого циклу підприємства належить характерний їй рівень інвестиційної активності, напрями і форми інвестиційної діяльності, особливості формування інвестиційних ресурсів [28].

У науковій літературі зустрічається багато поглядів на життєвий цикл, які відрізняються кількістю стадій та їх змістом і назвами.

Характер диференціації цілей інвестиційної політики в залежності від конкретних стадій його життєвого циклу показано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Варіанти інвестиційної політики за стадіями життєвого циклу підприємства

Стадія життєвого циклу	Первинні цілі	Переважаючі варіанти інвестиційної політики
Народження, становлення і дитинство	Виживання і короткостроковий прибуток	Забезпечення високих темпів реального інвестування; забезпечення беззбитковості інвестиційної діяльності, шляхом формування власних інвестиційних ресурсів
Отроцтво	Прискорене зростання	Розширення обсягів реального інвестування; диверсифікація напрямів реального інвестування; забезпечення мінімальної норми поточного інвестиційного прибутку
Рання зрілість і розквіт сил	Стале зростання	Забезпечення виходу на «критичну масу інвестицій»; диверсифікація форм реального інвестування; формування портфеля фінансових інвестицій; забезпечення необхідних темпів приросту капіталу, що інвестується
Повна зрілість	Підтримання сформованого іміджу	Підтримка «критичної маси інвестицій»; широка диверсифікація форм реального та фінансового інвестування; забезпечення середньої норми інвестиційного доходу; розвиток реальних інвестицій; управління інвестиційними ризиками
Старіння	Подолання кризової перспективи	Забезпечення своєчасної реновації активів, що амортизуються; «стиснення» портфеля фінансових інвестицій з ціллю підвищення рівня його доходності; дезінвестування капіталу з низькорентабельних інвестиційних об'єктів з забезпеченням мінімальних його втрат; реінвестування капіталу з ціллю підтримки необхідного обсягу операційної діяльності
Оновлення	Подальший інноваційний розвиток	Інноваційне інвестування; можливість галузевої диверсифікації реальних або фінансових інвестицій; мінімізація рівня податків; підвищення середньозваженої вартості капіталу, за рахунок коригування обсягів внутрішніх і зовнішніх інвестицій підприємства

Джерело: власна розробка автора на основі [28, 34].

Інвестиційне забезпечення розвитку міжнародної діяльності підприємства, з одного боку, безперервний пошук та використання різних інвестицій, а з іншого, доволі складна система, яка складається з джерел інвестицій, форм та інструментів інвестування, які вже в сукупності зможуть обрати ресурсне забезпечення, яке забезпечить підхід до вирішення питання інвестування [34].

Таким чином, характерними закономірностями функціонування та розвитку сучасного зовнішнього середовища підприємства, які спонукають до пошуку нових більш досконалих підходів до раціоналізації управлінської діяльності підприємством є:

- посилення взаємного впливу, взаємозалежності, взаємодії усіх складових сучасного суспільства, тобто в силу глобалізації суспільство стає більш інтегрованим, цілісним, хоча і не позбавленим протиріч;
- динамічність середовища діяльності підприємства – сучасні умови ринку, який насичується товарами і послугами високої якості, посилюють конкурентну боротьбу, що в свою чергу спонукає розробляти нові види товарів і послуг, підвищувати їх якість, виготовуючи для цього різноманітні досягнення науки і техніки. При цьому змінюються стратегічні цілі підприємства: від зменшення витрат виробництва та обігу, зниження цін на товари і послуги до завоювання нових позицій на ринку, випуску якісно нових товарів і послуг, якими, поряд з традиційними, є інформація, знання, технології, інтелектуальні послуги;
- складність соціальної структури, яка породжує складності у її дослідженні, прогнозуванні і управлінні;
- виконання творчого потенціалу людських ресурсів – успішна діяльність підприємства в сучасних умовах вимагає особливої уваги до формування культури партисипативності, співучасті персоналу в побудові цілей підприємства, шляхів їх досягнення, розподілу ресурсів, організації контролю, ефективної комунікації

1.2 Сприяння Українського національного комітету Міжнародної торгової палати інвестиціям в Україну

Асоціація «Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати» (УНК МТП) (ISS Ukraine) створена у серпні 1998 року згідно із дорученням Кабінету Міністрів України від 12.11.1997 № 22692 / 23 та рішенням Світової Ради Міжнародної Торгової Палати від 07.04.1997. ISS Ukraine є першим національним комітетом ISS на території країн, які утворилися після 1991 року [35].

Основними завданнями Українського національного комітету Міжнародної торгової палати є [6]:

Сприяння інвестиційній діяльності:

- Пошук потенційних міжнародних компаній – партнерів для реалізації спільних проєктів з українськими підприємствами.
- Пошук міжнародних інвесторів, фондів для реалізації проєктів українських компаній.
- Аналіз ринків товарів та послуг за певним напрямом [37].
- Аналіз законодавства у відповідному сегменті ринку.
- Підготовка проектних пропозицій (презентації проєктів та компаній, інвестиційні пропозиції, пропозиції з продажу бізнесу, підготовка бізнес-планів).
- Допомога міжнародним компаніям щодо пошуку актуальних інвестиційних проєктів від українських компаній.
- Допомога міжнародним компаніям по аналізу ринку України щодо конкретних секторів [3].
- Організація зустрічей міжнародних компаній з українськими підприємствами, органами державної та регіональної влади.
- Надання юридичних консультацій щодо організації бізнесу в Україні, реєстрація компаній, реєстрація іноземних інвестицій, система оподаткування.

- Повний супровід міжнародної компанії на території України (реалізація проектів під ключ).
- Організація тематичних конференцій, бізнес форумів, B2B, B2G, презентації українських та міжнародних компаній по всій території України, у кожному регіоні.

Проектна робота:

- Ведення реєстру відкритих та актуальних програм, проектів, тендерів та колів по підтримці бізнесу та підприємництва від міжнародних організацій на території України [36].
- Надання консультативної підтримки щодо участі українських компаній та організацій у програмах та проектах з підтримки бізнесу.
- Аналіз проектних пропозицій українських підприємств/компаній для їх участі у програмах та проектах підтримки бізнесу від міжнародних організацій.
- Комплексний супровід щодо підготовки, подачі та подальшої реалізації проектних пропозицій від українських компаній.
- Надання допомоги у пошуку потенційних партнерів (у тому числі міжнародних) для українських компаній/організацій у створенні Консорціумів для їх спільної участі у проектах та програмах.
- Надання допомоги міжнародним організаціям та компаніям щодо спільної реалізації проектів та програм на території України та за її межами (у якості субконтрактора).
- Організація тематичних заходів: семінарів, тренінгів, конференцій та форумів.

Значну роботу проводить Український національний комітет Міжнародної торгової палати у напрямку сприяння залучення інвестицій в Україну [2]. Так, починаючи з 2004 року ICC Ukraine щорічно заключає меморандуми з іноземними партнерами, серед яких наголосимо на найважливіших (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

**Меморандуми Українського національного комітету Міжнародної
торгової палати з іноземними партнерами**

Рік	Меморандум
2004	Agreement of ICC Italia
2005	Угода з Кіпрським національним комітетом Міжнародної Торгової Палати
2006	Agreement of Cooperation between India-Cis Chamber of Commerce and Industry; Угода з Чилійською Національною Палатою торгівлі, послуг та туризму; Угода з Аргентинським комітетом Міжнародної Торгової Палати; Agreement with the Latvian Employers' Confederation
2007	Agreement of Singapore International Chamber of Commerce
2009	Agreement of CCPIT CCOIC; Agreement Chapter Romandie
2011	Memorandum International Chamber of Commerce and Chamber of Commerce Mexico-Ukraine; Agreement of ICC Portugal
2012	Memorandum of United Nations Economic Commission For Europe; Memorandum of ICoC; Memorandum American Chamber of Commerce in Ukraine; Agreement of Las Camaras De Comercio De La Republica De Guinea Ecuatorial Y; Agreement of ICC India FICCI; Договір із Торговими Палатами Республіки Екваторіальна Гвінея
2013	Memorandum of ICC Kuwait; Agreement of ICC Jordan; Agreement of Chamber of Commerce and Industry of Slovenia; Agreement of Athens Chamber of Commerce; Угода з Литовською Бізнес Конфедерацією Литовським національним комітетом МТП; Угода з Афінською Торгово-промисловою палатою
2014	Memorandum International Ukrainian Turkish Businessmen Association; Agreement Addis Ababa Chamber of Commerce and Sectorial Association
2015	Agreement of ICC Estonia
2016	Memorandum of Hungarian Chamber of Commerce and Industry; Memorandum Chinese Commerce Association; Agreement of ICC Slovakia4 Угода з торгово-промисловою палатою Республіки Узбекистан; Меморандум з Europe – PPP Alliance
2017	Agreement of UNIBA; Agreement of Chamber of Commerce and Artisanat of the Republic of Guinea
2018	Agreement of ICC Mexico; Agreement of GONA; Agreement of Estonian Chamber of Commerce and Industry

Продовження таблиці 1.2

2019	Угода про створення та функціонування Міжнародного консорціуму Шлях Сонця
2020	Угода про участь у реалізації міжнародного проекту E-SILKNET (E-BRIDGE)
2021	Memorandum SCCI; emorandum Italian Chamber of Commerce for Ukraine; Memorandum International center for Investment and Business Development; Memorandum Fundacja Karibu; Memorandum FPCCI; Меморандум з BIG. U; Меморандум з Посольством Республіки Узбекистан в Україні

Джерело: власна розробка автора на основі [8, 10, 2, 36].

Крім заключення меморандумів із зарубіжними партнерами Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine) в партнерстві з Всеукраїнською асоціацією громад реалізує проєкт «ІНВЕСТПРОМАДА» [8].

Протягом останніх років ICC Ukraine спільно з Громадською радою при Міністерстві закордонних справ України організувала та провела понад 15 науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, бізнес-форумів, зустрічей [10].

Результатом проведених зустрічей стали конкретні домовленості, контракти, угоди про співробітництво та партнерство із торгово-промисловими палатами та національними комітетами зарубіжних країн, що дозволило національним підприємствам опанувати нові ринки збуту своєї продукції, розширити коло корисних бізнесових зв'язків та досягти конкретних контрактних домовленостей.

Наразі актуальними напрямками діяльності ICC Ukraine є реалізація проєктів «Партнерство Країн», «Бізнес проти контрафакції та піратства «BASCAP», «Єдине вікно – локальне рішення», що сприятиме подальшому зміцненню змістовності та ефективності і результативності міжнародних, інвестиційних заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для зарубіжного бізнесу та іноземних інвесторів, кращу обізнаність ділових кіл із умовами ведення бізнесу в Україні.

Висновки до розділу 1

На початку дослідження дано характеристику інвестиційної політики підприємства. Зокрема розглянуто об'єкти інвестивуння, названо особливості такої політики та перелічено основні джерела фінансування інвестиційної політики діяльності підприємства.

Окремо описано способи реалізації кожного виду інвестиційної політики підприємства. При реалізації помірної інвестиційної політики підприємства організація не прагне до максимізації свого інвестиційного доходу і уникає вкладень капіталу у високоризикові об'єкти інвестування, одночасно відкидаючи низькодохідні інвестиційні проекти і фінансові інструменти інвестування.

Агресивна інвестиційна політика підприємства реалізується шляхом формування агресивної інвестиційної програми.

Наголошено що пріоритетною ціллю інвестиційної політики діяльності є задоволення інтересів учасників найбільш повною мірою, тому якісна характеристика ефективності інвестування полягає в отриманні найбільшого рівня ефективності.

Наголошено, що Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати» (ICC Ukraine) впроваджує в Україні визнані світом стандарти ведення бізнесу, які розробляє Міжнародна Торгова Палата. Наведено основні завдання та перераховано Основні напрямки роботи Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Наголошено, що значну роботу проводить Український національний комітет Міжнародної торгової палати у напрямку сприяння залучення інвестицій в Україну: починаючи з 2004 року щорічно заключає меморандуми з іноземними партнерами. Також в партнерстві з Всеукраїнською асоціацією громад реалізує проєкт «ІНВЕСТПРОМАДА». Протягом останніх років спільно з Громадською радою при Міністерстві закордонних справ України організувала та провела понад 15 науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, бізнес-форумів, зустрічей спрямованих на створення сприятливих умов для зарубіжного бізнесу та іноземних інвесторів.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ ТА ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ- СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

2.1 Поточний стан інвестиційної політики підприємств – суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні

У 2018-2021 рр. розвиток економіки України сильно залежав від реалізації ефективних інвестиційних проектів, що значною мірою допомагають поступово інтегрувати економіку у світове господарство, при цьому оновлюючи технології, інновації, методи прийняття управлінських рішень. Саме тому, міжнародна інвестиційна діяльність займає провідне місце серед пріоритетів зовнішньоекономічної діяльності. Стратегічною ціллю інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу є залучення міжнародних інвестицій, створення сприятливих законодавчих правил функціонування підприємств, забезпечення доступу до інноваційних технологій для забезпечення національних інтересів та правильний їх розподіл. Для цього потрібно дослідити актуальні дані щодо стану інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу, її державного забезпечення та виявити ключові кроки для залучення нових інвесторів [11].

Активізація діяльності середнього та малого бізнесу всередині країни, оновлення застарілого обладнання з паралельним використанням сучасних технологій на вітчизняних підприємствах є життєво важливими для досягнення не тільки короткострокових і довгострокових пріоритетів державної політики, а й для виходу із сучасного кризового стану до підйому економіки. Серйозною проблемою ефективної інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу залишається той факт, що значна кількість паперових реформ не сприяли серйозним досягненням у забезпеченні інвестиційної привабливості та зростанню національної конкурентоспроможності.

За даними Держстату надходження прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в Україну у січні-червні 2021 року склали 1276,2 млн дол. США. Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 01.07.2021 року становив 33736,2 млн дол. США.

У I півріччі 2021 року приріст іноземних інвестицій в економіку України склав 842,6 млн дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності.

Станом на 01.07.2021 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до підприємств промисловості – 34,7% та установ та організацій, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 17,6% [39].

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 30,2%, Нідерланди – 23,2%, Велика Британія – 6,8%, Німеччина – 5,7%, Швейцарія – 5,3%, Австрія – 3,9% і Віргінські Острови (Брит.) – 3,6%. Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у I півріччі 2021 року складають 236,4 млрд грн, що на 12,8% більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2020 року [14].

У рейтингу Doing Business 2019 Україна піднялась на +5 пунктів і посіла 71 позицію зі 190 країн світу (див. додаток даної роботи). Країна продемонструвала найбільше зростання в таких категоріях, як оподаткування (зростання на 110 позицій, 54 місце), міжнародна торгівля (+70 позицій, 78 місце) і захист прав інвесторів (+56 позицій, 72 місце).

Також, слід відзначити, що рейтингове агентство Moody's Investors Service підвищило суверенний рейтинг України. Він змінився з Саа2 до Саа1, що означає зміну прогнозу з «позитивного» на «стабільний». 12 квітня 2019 року Standard & Poor's підтвердило довгостроковий та короткостроковий суверенний кредитний рейтинг України в іноземній та національній валютах на рівні «В-/В». Станом на 2020-2021 рр. прогноз стабільний.

Крім того, Україна посіла 83 місце з 140 в рейтингу Глобальної конкурентоспроможності економіки (Global Competitiveness Index). У рейтингу із 140 країн Україна знаходиться на 110 місці за рівнем державних інститутів, на 57 місці – з розвитку інфраструктури, на 77-му – за рівнем адаптації сучасних технологій, а також макроекономічна стабільність – 131 місце, охорона здоров'я – 94 місце, освіта – 46 місце, ринок товарів – 73 місце, ринок праці – 66 місце, фінансова система – 117 місце, обсяг ринку – 47 місце, динаміка бізнесу – 86 місце, здатність до інновацій – 58 місце.

Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, у I півріччі 2021 року залишаються: промисловість – 41,6%, будівництво – 11,2%, сільське, лісове та рибне господарство – 10,5%, інформація та телекомунікації – 3,9%, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 8,2%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 8,7%, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 5,8%, операції з нерухомим майном – 5,2%.

Головним джерелом фінансування інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу є власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у I півріччі 2021 р. освоєно 74,5% капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 7,8%. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 9,3% капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 1,2% усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 6,9%. Інші джерела фінансування становлять 2,8% [40].

Отже, Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні [16].

Основною причиною неефективних і незначних обсягів іноземного капіталу можна пояснити домінуванням негативних факторів над позитивними, а саме: □

1. Поширення корупції. Ні для кого не секрет, що одною з найголовніших перешкод для іноземних інвесторів є корупція та відсутність стабільної ситуації на макроекономічному рівні. Провідна проблема економіки України це відсутність внутрішніх та зовнішніх іноземних інвестицій.

2. Недовіра до судової системи. Україна не має необхідних правових засобів для забезпечення законних прав інвесторів та вирішення спорів. Українська держава, яка знаходиться в стані постійних державних реформ, існує нестабільний правовий режим. Існує багато суперечливих законів та правил, котрі можна знайти на різних рівнях управління.

3. Монополізація ринків. Для української економіки характерний високий монополістичний рівень. В останні роки запровадження конкурентоспроможної політики дозволило зміцнити конкурентні відносини на більшості товарних ринків країни. Проте невирішена монополістична проблема все ще існує, а монополізація української економіки залишається на дуже високому рівні [15].

4. Військовий конфлікт з Росією. Негативний вплив на інвестиційну політику України спричиняє військова агресія РФ на сході країни. Значна кількість довоєнних ПІІ потрапила в Україну через офшор та фактично має українське чи російське походження.

5. Нестабільність валютно-фінансової системи. Надмірне втручання держави в регулювання ПІІ є головним чинником фінансової нестабільності. Кошти розподіляються між тими хто розпоряджається бюджетом, відсутні єдині принципи формування та функціонування державної інвестиційної системи та забезпечення їх цілеспрямованого використання.

6. Нестабільність законодавства. Сьогодні в нашій країні існує проблема використання інвестиційного потенціалу, причина цьому є постійні зміни у законодавстві, що не дає іноземним інвесторам надійної гарантії захисту від

нестабільності у законах. Слід зазначити, що спроби вдосконалити нормативні акти відповідно до цілей української держави викликали часті зміни в законодавстві України. До недавнього часу ніяких законодавчих актів не було запропоновано, що було б достатньо продуманим та універсальним. Погіршується ситуація та практика адаптації нормативних актів під час їх переміщення з верхніх рівнів управління до нижчих [20].

7. **Складне податкове адміністрування.** Недосконала податкова політика є важливим фактором у сучасній ситуації на Україні, яка пов'язана з відтворювальними процесами. Кмітливі інвестори беруть до уваги, що рентабельність капіталу після оподаткування визначається не тільки законодавчою ставкою податку на прибуток підприємств, а й методом розрахунку цього прибутку, тим більше, амортизацією, обліком інвентарю, процентними ставками за кредити та збитками операційних витрат [19].

8. **Обмеження руху капіталу та валют.** Головним фактором є невисокий рівень розвитку інфраструктури, який може забезпечити Україні оперативний зв'язок з країнами закордон, представляти необхідні послуги для ефективного управління підприємствами з іноземними інвестиціями. Забезпечення стабільного гривневого курсу необхідне для того, щоб отримати надходження інвестиційного капіталу.

9. **Низька купівельна спроможність.** Низька купівельна спроможність серед значної кількості працездатного населення погіршує можливість розміщення продуктів на внутрішньому ринку, котрі можуть бути виготовлені на нових або перебудованих підприємствах за допомогою закордонного капіталу. Тільки розвиток ринку внутрішнього споживання може визвати значне збільшення обсягу залучення іноземних інвестицій [18].

Отже, щоб мотивувати до ефективного використання активів і впровадження інноваційних технологій в руслі інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу, необхідно створити умови, за

яких витрати, понесені від інвестицій, будуть нижчими від альтернативних варіантів діяльності, за умови прийнятного рівня ризику.

2.2 Пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати (ІСС Ukraine) на зовнішніх ринках

Для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним є зупинення військових дій на території країни, відновлення інфраструктури та запуск діяльності малих та великих підприємств. Подальшими кроками є вирішення питань із удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Ряд позитивних кроків у цьому напрямі вже здійснено: З метою спрощення порядку залучення іноземних інвестицій та унеможливлення прояв ознак корупції при їх державній реєстрації 31.05.2016 р. прийнято Закон України № 1390-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій».

23.05.2017 р. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій». Законом врегульовано базові аспекти оформлення дозволу на застосування праці іноземців та посвідки на тимчасове проживання, що спростить залучення іноземних менеджерів та іноземних кваліфікованих працівників, що необхідно на перших етапах розвитку дочірнього підприємства в Україні. Також, Законом надається право отримувати посвідку на тимчасове проживання в Україні іноземним інвесторам, які мають істотну участь в українських підприємствах, але не працевлаштовані на підприємстві.

26.05.2017 р. Перший віце-прем'єр-міністр-Міністр економічного розвитку і торгівлі України Степан Кубів у Відні (Республіка Австрія) підписав Угоду про

заохочення та захист інвестицій між Україною та Фондом Міжнародного розвитку ОПЕК. Угода передбачає надання режиму найбільшого сприяння щодо розпорядження інвестиціями та прогнозовано сприятиме збільшенню обсягів іноземних інвестицій в ключові галузі економіки України.

Також, здійснюються кроки, що сприятимуть стабільному розвитку економіки України та активізації інвестиційної діяльності, а саме, здійснюється робота за нижчеприведеними напрямками.

В напрямі захисту прав інвесторів: у рамках виконання Плану дій щодо поглиблення співробітництва між Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Урядом України, розробленого з метою реалізації заходів, передбачених Меморандумом про взаєморозуміння між Організацією економічного співробітництва та розвитку і Урядом України щодо поглиблення співробітництва від 07.10.2014, здійснюються заходи щодо приєднання України до Декларації ОЕСР про міжнародне інвестування та багатонаціональні підприємства. Так, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 № 130-р схвалено проект Угоди (у формі обміну листами) між Урядом України та Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо приєднання до Декларації про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства, відповідних Рекомендацій та процедурних Рішень Ради Організації економічного співробітництва та розвитку.

15 березня 2017 року Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі України С. Кубівим було підписано Угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо приєднання до Декларації про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства, відповідних Рекомендацій та процедурних Рішень Ради Організації економічного співробітництва та розвитку.

Приєднання України до Декларації ОЕСР про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства та набуття членства в Інвестиційному комітеті ОЕСР надасть такі суттєві переваги для країни, а саме:

- свідчитиме про запровадження Україною міжнародних стандартів здійснення інвестиційної діяльності;
- сприятиме залученню прямих іноземних інвестицій шляхом усунення обмежень щодо секторів, в яких іноземне інвестування заборонено та забезпечення національного режиму для транснаціональних корпорації (далі – ТНК) відповідно до системи розвитку міжнародних стандартів у регулюванні відносин ТНК із країнами, що приймають їхні інвестиції;
- сприятиме поліпшенню конкурентного середовища та впливу на впровадження та розповсюдження інновацій;
- сприятиме реалізації принципів та стандартів соціальної відповідальності бізнесу згідно з керівними принципами ОЕСР щодо ведення відповідального бізнесу.

Серед пріоритетних напрямків розвитку Українського національного комітету Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine) можна відмітити поширення правил, норм, стандартів та етики ведення сучасного міжнародного бізнесу, забезпечення дієвого захисту інтересів своїх учасників на зовнішніх ринках, реалізацію на регіональному рівні інвестиційних проєктів, роз'яснення переваг міжнародного арбітражу, третейського судочинства, проблем захисту прав інтелектуальної власності тощо [24].

ICC Ukraine представлений у складі парламентських Комітетів на правах позаштатних радників-консультантів, громадських радах провідних міністерств і відомств України, що дозволяє брати активну участь у законотворчій діяльності, надавати експертні висновки і своєчасно інформувати керівництво держави та Уряд про ті сучасні тенденції, які відбуваються у глобальному бізнесі. Уповноважені представники ICC Ukraine постійно входять до складу громадських рад міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України, а також до змішаних міжурядових комісій з питань торговельно-економічного співробітництва.

Регіональні представництва ICC Ukraine відкрито у 17 зарубіжних країнах і створена надійна договірно-правова база взаємин із представниками уряду європейських країн.

Стратегічними цілями ICC Ukraine є:

- Формування позитивного міжнародного іміджу України.
- Створення сприятливого бізнес – середовища для сталого розвитку та процвітання.
- Принципові преференції ICC Ukraine – це партнерські взаємини із Національними комітетами Світової організації бізнесу (The World Business Organization) у 94 країнах світу для сприяння міжнародній торгівлі, опанування нових ринків, пошуку партнерів та залучення інвестицій.
- Головний напрямок діяльності ICC Ukraine – міжнародне співробітництво, створення умов для інтеграції українського бізнесу до міжнародної бізнес – спільноти.

Пріоритетними напрямками діяльності ICC Ukraine на зовнішніх ринках є реалізація проєктів «Партнерство Країн», «Бізнес проти контрафакції та піратства «BASCAP», «Єдине вікно – локальне рішення», що сприятиме подальшому зміцненню змістовності та ефективності і результативності міжнародних, інвестиційних заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для зарубіжного бізнесу та іноземних інвесторів, кращу обізнаність ділових кіл із умовами ведення бізнесу в Україні.

Дамо коротку характеристику найбільшим проєктам ICC Ukraine. Метою проєкту «Єдине вікно – локальне рішення» є створення сприятливих умов для міжнародного транспортування вантажів через територію України. Реалізація цієї мети передбачає пошук і знаходження спільних рішень для задач, що відносяться до різних областей діяльності: усунення транскордонних перешкод на шляху інтермодальних перевезень, впровадження найбільш ефективної практики інтермодальних перевезень, а також усунення прогалин в існуючому регулюванні

процедур зміни виду транспорту і, водночас, пом'якшення зарегульованості процедур перетину кордонів.

Ініціативна група BASCAP в Україні ICC ініціювала проект BASCAP («Бізнес проти контрафакції та піратства»), який об'єднує світову бізнес-спільноту і сприяє ефективному виявленню порушень прав інтелектуальної власності, залучення місцевих, загальнодержавних та міжнародних органів влади до захисту прав інтелектуальної власності та боротьби з контрафактом і піратством.

Третейський суд при ICC UKRAINE використовується для розгляду суперечок має низку дуже суттєвих переваг над розглядом справ у державному суді. Зокрема, третейське судочинство забезпечує конфіденційність та більшу швидкість розгляду справ, ніж у державних судових органах. Третейський суд має можливість розглядати справи (пов'язані з широким колом типових комерційних суперечок), де можуть виступати як фізичні, так і юридичні особи.

Міжнародний арбітражний суд ICC Ukraine є однією з найавторитетніших у світі установ у галузі вирішення міжнародних комерційних суперечок. Основним завданням Суду є організація та адміністрування арбітражних справ, що виникають у сфері ділового обороту та мають міжнародний характер. Суд адмініструє також суперечки, що не мають міжнародного характеру, за умови наявності між сторонами спору арбітражної угоди.

ICC Ukraine на постійній основі надає необхідне сприяння зміцненню позицій свого учасника на зовнішніх (міжнародних) ринках, що у подальшому дозволяє розширити географію вигідних коопераційних зв'язків, а також вирішити проблемні питання на рівні законодавчої та виконавчої гілок влади. Тільки за 2019–2021 роки, на високому професійному рівні було організовано та проведено бізнес форуми у 5 зарубіжних країнах, результатом яких стали конкретні домовленості, контракти, угоди про співробітництво та партнерство із торгово-промисловими палатами та національними комітетами зарубіжних країн, що дозволило національним підприємствам опанувати нові ринки збуту своєї

продукції, розширити коло корисних бізнесових зв'язків та досягти конкретних контрактних домовленостей.

За ініціативою ICC Ukraine сформована система третейського судочинства на регіональному рівні (мережа Третейських судів при ICC Ukraine): чим було забезпечено ефективний захист інтересів учасників ICC Ukraine на національному рівні.

ICC Ukraine – перший серед Національних комітетів зарубіжних країн підписав тристоронню Угоду про партнерство із Лондонським Бюро протидії комерційним злочинам при Міжнародній Торговій Палаті та Державним комітетом фінансового моніторингу України.

ICC Ukraine, відповідно до положень Угоди із Всекитайським Комітетом сприяння зовнішній торгівлі та Протоколу про взаємодію із Митною Службою України, надано право проводити верифікацію експортних митних декларацій та інших документів на товари, країною походження яких є КНР або які імпортуються з КНР.

Протягом 2021 р. ICC Ukraine спільно з Громадською радою при Міністерстві закордонних справ України організувала та провела понад 10 науково-практичних конференцій, у тому числі:

- тематична сесія «Шляхи активізації та сприяння виходу національних підприємств на ринки країн Перської затоки»;
- науково-практична конференція «Взаємодія України та ЄС і виклики на цьому шляху»;
- міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні війни та їх вплив на розвиток сучасності»;
- міжнародна конференція «Розвиток і захист інтелектуальної власності в Україні»;
- міжнародна конференція «Україна і світ. Новий діалог»;
- міжнародна юридична конференція «Україна – ЄС»;
- міжнародна конференція «Найкращі соціальні проекти»;

– науково-практичний семінар «Недобросовісна конкуренція».

За офіційним визнанням керівництва Міжнародної Торгової Палати ІСС Україне входить до десятки найбільш динамічно прогресуючих Національних комітетів. Сама ця оцінка неодноразово доводилась до відома Глави Держави та Уряду України в офіційних листах.

Висновки до розділу 2

В даному розділі проведено аналіз поточного стану інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні та сказано, що стратегічною ціллю є залучення міжнародних інвестицій для забезпечення національних інтересів та правильний їх розподіл. Серйозною проблемою ефективної інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу залишається той факт, що значна кількість паперових реформ не сприяли серйозним досягненням у забезпеченні інвестиційної привабливості та зростанню національної конкурентоспроможності.

Перелічено головні причини неефективної інвестиційної політики в Україні та названо пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Охарактеризовано найбільш вагомі проєкти, що були реалізовані за допомогою Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Оцінено перспективи розвитку досліджуваної структури для успішного розвитку економіки України на міжнародній арені.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, з проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Дано характеристику інвестиційної політики підприємства.

Розглянуто об'єкти інвестивуння, названо особливості такої політики та перелічено основні джерела фінансування інвестиційної політики діяльності підприємства.

2. Описано способи реалізації кожного виду інвестиційної політики підприємства. При реалізації помірної (компромісної) інвестиційної політики підприємства організація не прагне до максимізації свого інвестиційного доходу і уникає вкладень капіталу у високоризикові об'єкти інвестування, одночасно відкидаючи низькодохідні інвестиційні проекти і фінансові інструменти інвестування. Агресивна інвестиційна політика підприємства реалізується шляхом формування агресивної інвестиційної програми.

3. Пріоритетною ціллю інвестиційної політики діяльності є задоволення інтересів учасників найбільш повною мірою, тому якісна характеристика ефективності інвестування полягає в отриманні найбільшого рівня ефективності.

4. З'ясовано особливості сприяння Українського національного комітету Міжнародної торгової палати інвестиціям в Україну. Наведено основні завдання та перераховано головні напрямки його роботи.

5. Зроблено аналіз поточного стану інвестиційної політики підприємств, як суб'єктів міжнародного бізнесу в Україні та сказано, що стратегічною ціллю є залучення міжнародних інвестицій для забезпечення національних інтересів та правильний їх розподіл.

6. Перелічено головні причини неефективної інвестиційної політики в Україні та названо пріоритети розвитку сприяння інвестиційної політики Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Охарактеризовано найбільш вагомні проекти, що були реалізовані за допомогою Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. Оцінено

перспективи розвитку досліджуваної структури для успішного розвитку економіки України на міжнародній арені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамик В. Прямі іноземні інвестиції як інструмент вирішення проблеми бідності у країнах, що розвиваються. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. Вип. 2. С. 113–123.
2. Асоціація «Український національний комітет Міжнародної торгової палати». Митна енциклопедія: ред.: І. Г. Бережнюк. 2014. Т. 1: А-З. 592 с.
3. Балян А. В. Регіональні особливості інвестиційної діяльності в сільському господарстві. *Збірник наукових праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2014. №84 (2). С. 207–213.
4. Бирка М. І. Класифікація прямих іноземних інвестицій. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління*. Львів, 2012. №725. С. 24–31.
5. Бушовська Л. Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176.
6. Василиця О. Б. Іноземне інвестування: загрози економічній безпеці України. *Економіко-правовий часопис*. 2016. Вип. 1. С. 12–22.
7. Васильчак С. В., Жидяк О. Р. Формування інвестиційного клімату в аграрних підприємствах. *Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С. З. Гжицького*. 2014. №1 (58), Ч. 2. С. 327–331.
8. Владимирська Н. І. Особливості міжнародного інвестування в економіку України. *Економічні інновації*. 2019. Т. 21. Вип. 3. С. 26–36.
9. Войнаренко М. П., Єпіфанова І. Ю. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2011. 188 с.
10. Волошина Ю. В. Національні інтереси та потреби людини, громадянського суспільства як фундаментальні засади національного суверенітету. *Юридичний віник*. 2014. Вип. 3 (32). С. 30–34.

11. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник К.: Товариство Знання, 2000. 587 с.
12. Крахмальова Н. А., Ліщук В. В. Інвестиційний клімат і проблеми іноземного інвестування в Україні: монографія. Київ: КНУТД, 2017. 224 с.
13. Кривов'язюк І. В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*. 2018. Вип. 31. С. 83–90.
14. Кривошлик Т. Д. Страхування інвестицій від політичних ризиків. Фінансування інноваційного розвитку України. КНЕУ, 2013. С. 213–216.
15. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 608 с.
16. Кулінська А. В. Особливості формування системи індикаторів оцінки інвестиційної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015, №18. С. 11–15.
17. Маркевич К. Л. Позиціонування прямих іноземних інвестицій в системі економічної безпеки України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2014. №3. С. 91–104.
18. Маркевич К. Л. Поточний стан та перспективи прямого іноземного інвестування в економіку України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. №2 (4). С. 244–255.
19. Маркевич К. Л. Вплив інтеграційних процесів на надходження прямих іноземних інвестицій: міжнародний досвід для України. *Теоретичні і прикладні питання економіки*. Київ, 2015. №1 (30). С. 453–463.
20. Маркевич К. Л. Регулювання ПІІ в контексті національної безпеки: міжнародний досвід та висновки для України. *Теоретичні і прикладні питання економіки: зб. наук. праць*. Київ, 2020. №1 (40). С. 141–153.
21. Міщук Є. В., Кашубіна Ю. Б. Дефініції економічної категорії «інвестиційна безпека». *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. №2. С. 12–18.

22. Павлюк А. П., Маркевич К. Л. Закордонний досвід стимулювання розвитку індустріальних парків: висновки для України. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. К.: КНУ ім. Т. Шевченка. 2014. Вип. 122. С. 138–147.
23. Руденко В. В. Сучасні тенденції інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 1. С. 133–138.
24. Рудь Л. П. Макроекономічні аспекти інвестиційної діяльності в Україні. *Комунальне господарство міст*. 2012. № 106. С. 128–132.
25. Ткаченко Т., Шевчук Н., Гончарук І. Напрямки оптимізації інвестиційної діяльності підприємства. *Агросвіт*. 2017. № 7. С. 45–48.
26. Сімкова Т. О., Байда О. К. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. С. 1–8.
27. Суханова А. Інвестиційна діяльність підприємств в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 85–93.
28. Чорна М. В., Глухова С. В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства: Монографія. Харків: ФО-П Шейніна О. В., 2010. 210 с.
29. Шаров О. М. Питання стратегії залучення прямих іноземних інвестицій у контексті дотримання інтересів економічної безпеки держави. *Стратегічні пріоритети*. 2015. № 1 (34). С. 41–49.
30. Юрчишин В., Маркевич К. Пріоритет інвестиційної привабливості в політиці стійкого економічного зростання Великої Британії. *Міжнародна економічна політика*. 2014. №2 (21). С. 52–76.
31. Юрчишин В., Маркевич К. Інвестиційна активність у країнах Вишеградської групи: виклики для України. *Міжнародна економічна політика*. 2015. №2 (23). С. 126–148.
32. Герзанич М. Основні недоліки та проблеми залучення іноземних інвестицій в Україні. *Ефективна економіка*. 2014. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2929> (Дата звернення 18.04.2022).

33. Головні напрямки діяльності Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. URL: [https:// iccu. org / struktura/](https://iccu.org/struktura/) (дата звернення 18.04.2022).

34. Інвестпроекти Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. URL: [https:// iccu. org / invest-start/](https://iccu.org/invest-start/) (дата звернення 16.04.2022).

35. Економіка у 2019 році продовжила зростати: доповідь про результати діяльності Мінекономіки у профільному комітеті Ради // Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: [https:// me. gov. ua / News / Detail? lang=uk-UA&id=3ad175de – 05e7–4e87-b2c9-d7d9e8991d2 a&title=EkonomikaU2019](https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=3ad175de-05e7-4e87-b2c9-d7d9e8991d2a&title=EkonomikaU2019). (дата звернення 16.04.2022).

36. Михайловська С. Настрої інвесторів: 2019 vs 2020 // Юридична газета on line. 2020. № 1 (707). URL: [https:// yur-gazeta. com / dumka-eksperta / nastroyi-investoriv – 2019-vs – 2020. htm](https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/nastroi-investoriv-2019-vs-2020.htm). (дата звернення 06.04.2022).

37. Меморандуми Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. URL: [https:// iccu. org / %d0% bc% d0% b5% d0% bc% d0% be% d1%80% d0% b0% d0% bd% d0% b4% d1%83% d0% bc% d0% b8–2/](https://iccu.org/%d0%bc%d0%b5%d0%bc%d0%be%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d1%83%d0%bc%d0%b8-2/) (дата звернення 17.04.2022).

38. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: [http:// www. ukrstat. gov. ua](http://www.ukrstat.gov.ua) (дата звернення 19.04.2022).

39. Про взаєморозуміння між Державним комітетом фінансового моніторингу України, Службою протидії комерційним злочинам Міжнародної Торгової Палатою і Українським Національним Комітетом Міжнародною Торгової Палати щодо загальних засад співробітництва в сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинних шляхом: Меморандум від 2 лютого 2005 р. № 988_012. Відомості Верховної Ради України. URL: [https:// zakon. rada. gov. ua / laws / show / 988_012](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_012) (дата звернення: 19.04.2022)

40. Статут асоціації «Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати». URL: https://www.icc-ternopil.org/uploaded_files/icc_documents/Statut_ICC_Ukraine.pdf (дата звернення 06.04.2022).

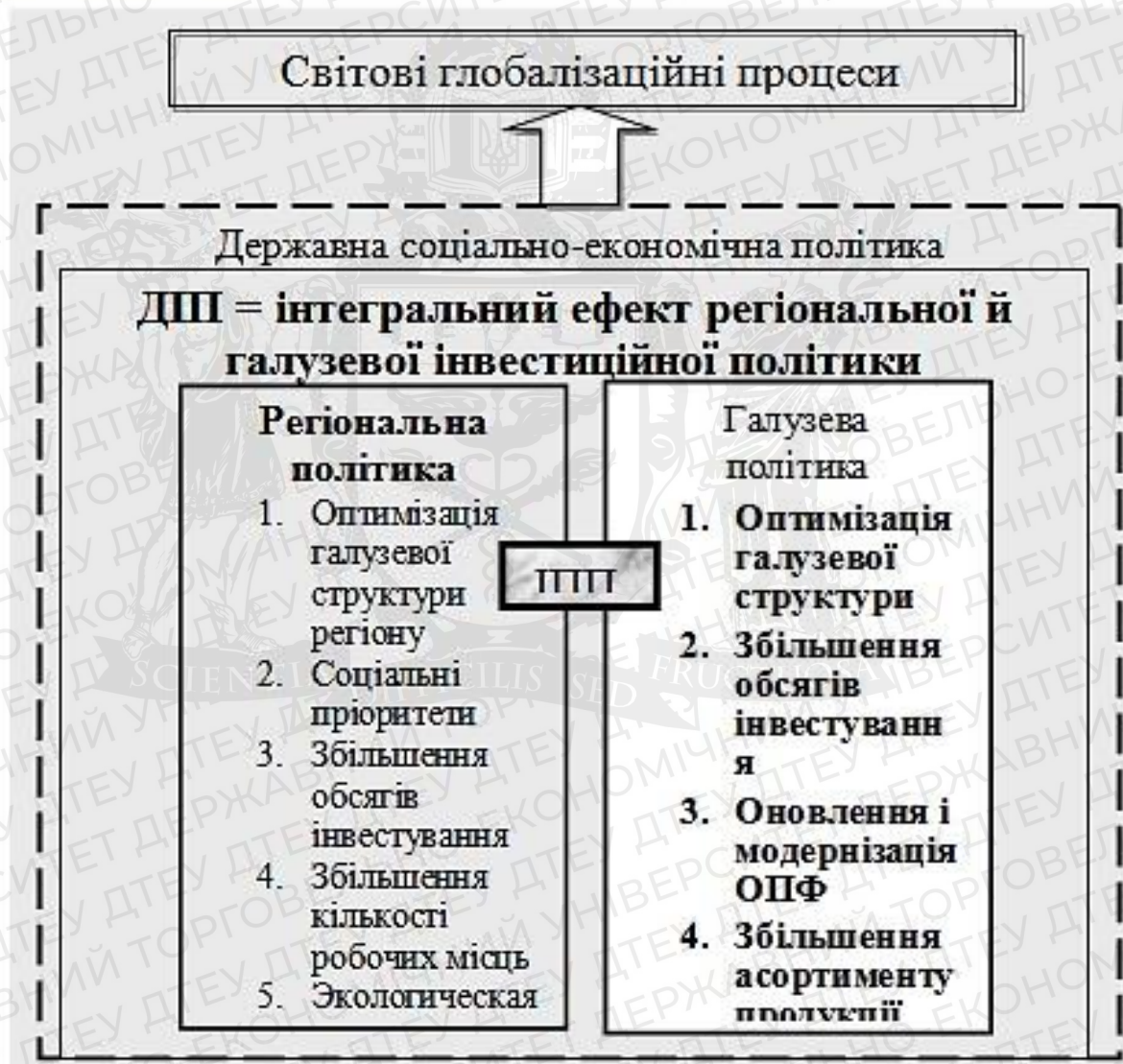
ДОДАТКИ

Додаток А

Багаторівнева система інвестиційної політики

ІПП - інвестиційна політика підприємства

ДІП - державна інвестиційна політика

Джерело: [27]

Додаток Б

Індекси конкурентоспроможності для України за 2010–2021

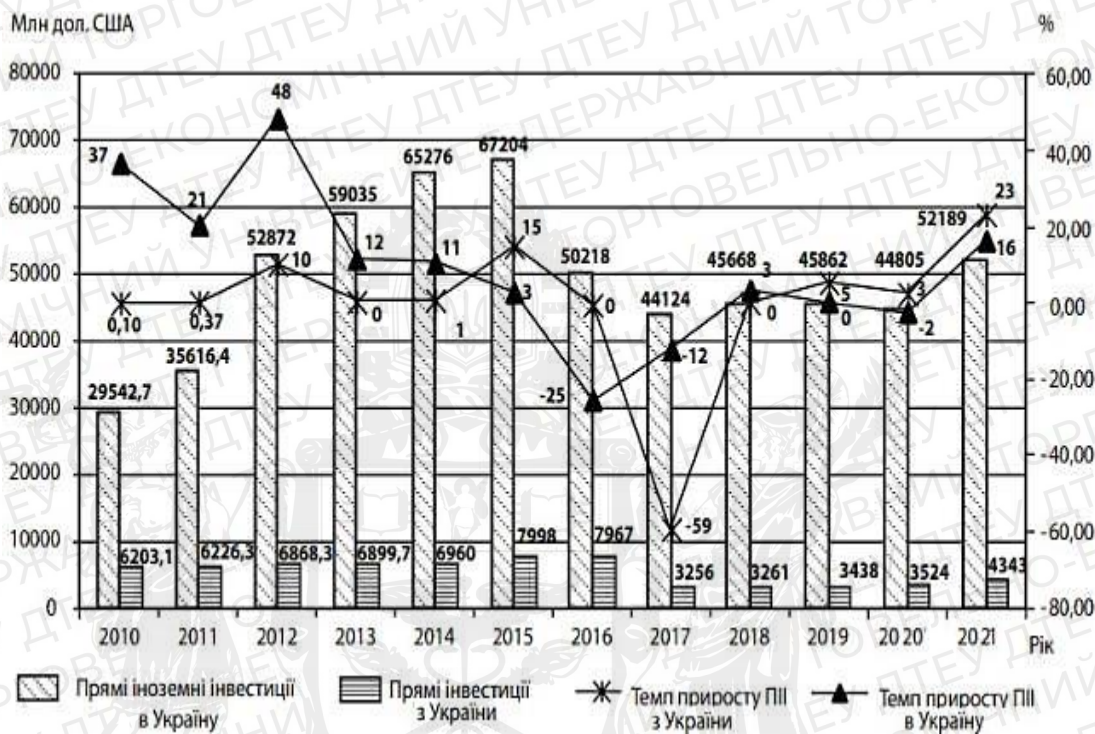
Показник	Рік											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Індекс глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) (GCI)	63 з 133	64 з 133	64 з 133	84 з 140	76 з 140	79 з 140	85 з 140	81 з 140	83 з 140	85 з 140	80 з 140	81 з 140
Всесвітній індекс конкурентоспроможності (World Competitiveness Yearbook IMD)	57 з 59	57 з 59	56 з 59	49 з 63	49 з 63	60 з 63	59 з 63	60 з 63	58 з 63	60 з 63	56 з 63	59 з 63
Індекс ведення бізнесу (The Doing Business)	147 з 183	149 з 183	152 з 183	137 з 190	112 з 190	96 з 189	83 з 189	80 з 189	76 з 189	71 з 189	70 з 189	71 з 189
Індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom)	162 з 179	163 з 179	161 з 179	161 з 179	155 з 179	162 з 179	162 з 179	166 з 179	150 з 179	147 з 179	150 з 179	147 з 179

Джерело: [34]

Додаток В

Динаміка показників прямих іноземних інвестицій за 2010–2021 рр.,

млрд грн.

Джерело: [36]

Додаток Г

Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України (залишків) на 30.09.2021 року становив 48 951,7 млн дол. США (за даними Національного банку України)

ПІІ за сферами економічної діяльності, у % до загального обсягу		Найбільші країни інвестори, у % до загального обсягу	
Промисловість	39,8	Кіпр	31,1
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	16,3	Нідерланди	20,2
Фінансова та страхова діяльність	9,4	Велика Британія	6,1
Операції з нерухомим майном	9,3	Швейцарія	6,0
Інформація та телекомунікації	5,9	Німеччина	4,6
		Австрія	3,3

Джерело: [35]

Додаток Д

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у січні-вересні 2021 року складають 267,9 млрд грн.

Освоєння капітальних інвестицій за сферами економічної діяльності, у % до загального обсягу		Капітальні інвестиції за джерелами фінансування, %	
Промисловість	37,7	Власні кошти підприємств та організацій	69,2
Будівництво	10,2	Кредити банків та інших позик	7,5
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	9,8	Кошти державного та місцевого бюджетів	14,6
Сільське, лісове та рибне господарство	9,3	Кошти населення на будівництво житла	5,2
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	7,8	Кошти інвесторів - нерезидентів	0,5
		Інші джерела фінансування	3,0

Джерело: [35]

Додаток Е

International Chamber of Commerce (ICC) The World Business Organization (WBO)**Головні напрямки діяльності ICC**

Розробка глобальних стандартів ведення бізнесу: Incoterms, торгове фінансування, форс-мажор, міжнародні контракти (їх укладання та типові форми), міжнародний арбітраж

Проведення тренінгів-семінарів та конференцій, які стосуються усіх сфер діяльності ICC

Вирішення комерційних спорів Міжнародним Арбітражним Судом у Парижі

Відстоювання інтересів міжнародного бізнесу в якості консультативного органу при ООН, ЄБРР, Світовому Банку, СOT та офіційного партнера саміту G20

Послуги із запобігання і протидії комерційним злочинам (ICC Commercial Crime Services)

Об'єднання торгово-промислових палат через Світову Федерацію Торгових Палат (WCF)

Проведення досліджень з міжнародного бізнесу

Сертифікація спеціалістів з торгового фінансування в Академії ICC

Джерело: власна розробка автора

Додаток Є

Переваги ICC Ukraine для учасників

- Участь керівництва ICC Ukraine в громадських радах Міністерства, авторитет серед Посольств іноземних держав в Україні. Надання можливостей компаніям представити себе та особисто поспілкуватися з Послами, торговими радниками та представниками іноземних бізнес-асоціацій в Україні. Організація бізнес-заходів за їх участі та підтримки.
- Великий досвід роботи представників ICC Ukraine та комісій ICC Ukraine у реальному секторі економіки. Надання ними професійних консультативних послуг та виконання маркетингових досліджень.
- Пошук партнерів та надання консультацій за рахунок налагодженої комунікації зі штаб-квартирою ICC, її комісіями, національними комітетами ICC, торгово-промисловими палатами зарубіжних країн.
- Наявність міжнародних центрів ділового співробітництва у зарубіжних країнах.
- Присутність ICC Ukraine у регіонах України.
- Діяльність комісій ICC Ukraine, які включають найкращих представників відповідних галузей економіки України. Можливість для учасників ICC Ukraine долучитися до роботи цих комісій.

Джерело: власна розробка автора

Додаток Ж

Успішні проекти УНК МТП

Концепція збільшення експорту та страхування українських товарів

Створення платформи, яка передбачає надання практичних пропозицій щодо інструментів розвитку зовнішньої торгівлі, використання яких сприятиме розширенню ринків збуту товарів українського походження та економічного співробітництва між суб'єктами господарювання країн світу.

Державно-приватне партнерство

Співпраця ICC Ukraine з C.R.E.A.M. Europe PPP Alliance

Енергетична платформа України

Проект передбачає створення з'єднувальної ланки на основі об'єднання корпоративного капіталу, прав держави, суб'єктів господарювання, фінансових інститутів для стимулювання розвитку ринку енергетики і впровадження проектів у сфері енергоефективності та альтернативних джерел енергії.

Джерело: власна розробка автора